

Nyhetsbrev nr 5, 2011

Ekerö den 15 november 2011

Hej, Tashi Delek och Namaste

(Jag inleder med en fortsatt redovisning av intryck m.m. från vårt besök i Humla i somras.)

Barnhemmet

Barnhemmet ligger i utkanten av byn Yangar. KMCH hyr ett hus där barnen, Chhukel, Pema och Naki bor. Lapkha och vår ”wood cutter” Tundup är båda från Yangar och bor i sina egna hus.

Chhukel har ett eget litet rum. Pema och Naki delar rum med de två äldsta flickorna. De andra barnen bor i köket och i en kombinerad sov- och läsläsningssal. Alla sängkläder måste rullas ihop och läggas utmed väggarna på dagarna så att det finns plats för både läsläsning och måltider. Det

finns även ett litet rum som fungerar som förråd. Toalett finns i en särskild byggnad och vatten rinner ur en slang alldeles utanför barnhemmet.

(Bild: Pema i barnhemmets kök.)

Barnen går upp tidigt på morgonen. Väckning sker kl. 05 00. Efter morgontoalett och bäddning är det morgonbön. Frukost serveras kl. 06 00. Den består normalt av tsampa (rostat kornmjöl) och tibetanskt smörte. Mellan kl. 06 30 och kl. 08 00 är det

läsläsning under ledning av Chhukel och Naki. Efter ytterligare städning, en stunds lek och vila samt lunch går de till skolan kl. 09 30. Lektioner pågår mellan kl. 10 00 och kl. 16 00 med en kort lunchrast då det äter ur medhavd matsäck bestående av t.ex. ris, linser och grönsaker.

När barnen kommer hem från skolan serveras det te och tsampa igen och det blir tid för vila och lek fram till kl. 17 45 då det är läsläsning till kl. 19 00. Därefter är det tid för lek, vila och kvällsbön innan middagen serveras kl. 20 00. Efter middagen är det sovdags. En tuff dag inte bara för barnen utan för alla som arbetar på KMCH. Både Chhukel och Naki undervisar i skolan samtidigt som de har det yttersta ansvaret för våra barn.

Av våra 33 barn är 20 st. flickor och 13 st. pojkar. (Sedan vi lämnade Humla har KMCH tagit hand om en liten flicka på sex år vars båda föräldrar blivit sjuka och behöver hjälp med försörjningen. Så nu bor 33 barn på barnhemmet.) Barnens ålder och i vilka klasser de går framgår nedan. UKG står för Upper Kinder Garten, vilket är ett slags förskola.

Ålder, år	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Antal	1	2	1	5	11	3	4	2	2	0	2
Klass	UKG	1	2	3	4	5	6				
Antal	7	9	9	3	3	1	1				

Vid ett av våra besök på barnhemmet intervjuade Pär en flicka och en pojke om deras familjeförhållande, syn på tiden i barnhemmet och framtidsplaner. Intervjuerna följer nedan.

Flickan: Pema Khando Lama, 10 år

Hon har varit på barnhemmet i två år. Hennes hemby heter Yalwang som det tar 45 minuter att gå till. Hon har mor och en syster. Hon hade en bror, men han drunknade i Karnali River när han var omkring 10 år. Fadern död till följd av alkoholproblem. Familjen har stora ekonomiska problem på grund av detta.

”Jag tycker om att bo och vara här på barnhemmet. Jag får utbildning och god mat. Jag gillar all mat - som ris, momos, tsampa och tukpa. Det bästa är att få vara med de andra

barnen. Min favorit lek är att hoppa hopprep. Badminton är den roligaste sporten. Min högsta önskan är att bli husbyggnadsingenjör. Jag vill inte gifta mig och vill inte ha egna barn.”

Pojken: Gyaltzen Lama, 9 år.

Han har varit på barnhemmet i tre år. Hans hemby heter Tumkot som det tar 7 timmar att gå till.

Han har mor, far, bror och två systrar. På frågan vad hans far gör, blir mycket ledsen och gråter men svarar till slut att hans far dricker och är skild från hans mor. Det gör situationen mycket svår för familjen.

”Jag gillar momos, tukpa, dal och ris. Och läsk! Jag dricker det då jag får pengar av min mor. Jag vill bli småskollärare. Jag tycker om de lärare jag har nu och pluggar engelska, matte och grammatik. Jag är bra på matte och kan lätt räkna till hundra på engelska. Jag vill bli småskollärare – min högsta önskan är att få undervisa barn. Jag tycker bäst om att spela volleyboll. Jag vill inte ha barn och gifta mig.”

Barnhem eller skolhem

Vi kallar vårt hem för barnen för barnhem och på engelska *children home*. Om man översätter barnhem till engelska så blir det oftast *orphanage*, vilket är liktydigt med hem för föräldralösa barn, inte med någon direkt koppling till en skola.

(Bild: Läxläsning på barnhemmet.)

Många som frågar om vår verksamhet utgår också ifrån att barnen är föräldralösa. Så är inte fallet. Inget av barnen saknar båda föräldrarna. Sju saknar en förälder. Alla är dock fattiga och har svårt att försörja sina barn p.g.a. för lite åkermark, sjukdom, alkoholproblem i familjen etc.

Oavsett fattigdom eller inte så är barnens situation och boendeförhållandena i Övre Humla mer liknande de förhållanden som gäller för nomadbarn eller de som gällde för många barn i Sverige i äldre tid. Barnen måste bo inneboende eller i ett hem i anslutning till en skola för att överhuvudtaget kunna få gå i skola. *Skolhem* är då kanske ett bättre begrepp än *barnhem*. Trots denna oklarhet fortsätter vi med att kalla vårt hem för barnen för barnhem.

Maten

Till frukost får barnen normalt *tsampa*. Det är rostat kornmjöl som blandas med smörte och knådas till en klump. Med socker eller honung till kan det smaka riktigt gott. *Tsampa* är basföda i Tibet. Till lunch och middag serveras oftast *dal bat* (ris med linsoppa bestående av linser och bl.a. stekt rödlök, tomater och kryddor), *tukpa* (grönsakssoppa innehållande nudlar och olika slags grönsaker som t.ex. potatis, rädisa, bladgrönt, tomat, rödlök och kryddor), *momos* (deg knyten med olika fyllning som kokas eller friteras) och pannkaka på mjöl och vatten. Platta brödkakor äts ofta till. *Dal bat* är en av de viktigaste rätterna i Indien och Nepal liksom *tsampa* och *momos* är det i Tibet och de områden av Nepal som bebos av tibetanska folkgrupper. Man äter med höger hand och normalt utan bestick.

Vid lägerelden på kvällarna kom vi ofta på oss att prata om svensk husmanskost såsom bruna bönor med stekt fläsk, isterband och ärtsoppa. Sannolikt var det en undermedveten reaktion på att vi upplevde maten som ganska enahanda. Vi fick vi en påse med färsk jak ost av Chembals föräldrar, som var uppe i bergen med djuren nu på sommaren, och sista kvällen festade vi på en burk sardiner som Richard hade med som en överraskning. Dessa tillskott till menyn uppskattade vi mycket. Kött äts mycket sällan. Enligt Chembal beror det på att man som Buddhist inte dödar djur för köttets skull och endast får tillgång till kött när ett djur dött av en eller annan anledning

avlider eller måste avlivas. Man fiskar inte heller i Karnali River, som flyter igenom Humla, så fisk ingår inte heller i mathållningen. Chembal visste inte ens om det fanns någon fisk i floden för ingen har provat att fiska.

Slående var hur stora portioner barnen fick och med lätthet åt upp. Vi var förundrade för vi orkade med ungefär en halv barnportion. Trots detta var de smala. Inget av barnen hade någon tillstymmelse till övervikt, snarare tvärtom. Även de vuxna åt stora portioner. Alla rör sig mycket i den backiga terrängen och det gör väl att alla kalorier behövs.

KMCH köper i princip all mat i Tibet. Lapka ansvarar för inköpen och går vid behov med sina egna och hyrda hästar till Tibet för dessa inköp. En del grönsaker odlas i vårt eget växthus och något kan inhandlas lokalt. Även barnens kläder köps normalt i Tibet.

Vid matlagningen används tryckkokare för att spara ved. Det är viktigt att veden används så effektivt som möjligt eftersom den tas från närliggande skogsområden. Genom åren har skogen närmast byarna försvunnit och ersatts av buskvegetation. Det innebär att det tar allt längre tid att samla in ved. Alla idéer som kan leda till att användningen av ved minskar är därför viktiga att introducera och utveckla. Solceller för att driva lampor, energieffektivare spisar m.m. kan betyda mycket för att på sikt kunna minska skogsavverkningen.

Vattenrening och trädplantering

Vi hade med oss en vattenreningsdunk från Solvatten AB för att testa på barnhemmet. Dunken

fylls med 10 l vatten och exponeras i solen. Efter ett antal timmar – hur länge beror på solstyrkan – har vattnet uppnått 55 grader och UV-strålarna har dödat bakterier m.m. så att vattnet är möjligt att använda som dricksvatten. Vattnet som barnhemmet använder är normalt drickbart så Solvatten-enheten har mest utnyttjats för att värma vatten för tvätt och förvärma vatten för matlagning.

(Bild: Hans med solvattendunken som den skall exponeras i solen.)

Solvatten är en uppfinning av en svensk vid namn Petra Wadström. Den utnyttjas flitigt i bl.a. Afrika. Vår test har utfallit till belåtenhet så kanske det kan vara aktuellt med flera enheter på barnhemmet och att introducera produkten i Humla. Som allt är det en fråga om pengar.

För att trygga framtida behov av ved för uppvärmning, virke för byggnadsändamål och skogar för de vilda djuren att leva i krävs dock rejäla skogsplanteringsprojekt så att nu avskogade områden åter kommer att beskogas.

En eftermiddag kom alla barnen upp till vår lägerplats bärande på små träd och pinnar. Det var sticklingar av lokala trädsorter som barnen samlat in och som vi skulle plantera på barnhemstomten. Ett trädplanteringsprojekt av miniformat. Vår avsikt var att träna och lära. Barnen arbetade idogt och vant med medhavda korpar när de beredde marken för plantering. Det kändes lite oroligt när de svingade korparna nära sina kamrater. Inga av barnens ledare reagerade på detta. De hade uppenbarligen fullt förtroende för barnens förmåga att hantera verktygen. Det var bara vi trygghetsuppfostrade svenskar som då och då uppmanade barnen till försiktighet och såg till att åtminstone ett minimalt säkerhetsavstånd tillämpades. Allt gick bra och inga blev skadade.

Alla barn och vuxna planterade varsin stickling. Sedan lottades ansvaret för att sköta sticklingarna mellan oss. Alla fick ansvaret för en stickling. Vi gäster fick leja ut skötseln av våra till några av barnen. Enligt Chembal har vårt lilla projekt hittills lyckats väl så till vida att plantorna har tagit sig bra.

(Bild: Beredning av marken för plantering.)

Genom övningen lärde vi barnen lite praktisk naturkunskap och genom vår information om varför vi planterade sticklingar

bibringades de också kunskap om hur viktigt det är att vårda befintlig skog och att återbeskoga nu kala områden. Detta var förhoppningsvis starten på återplanteringsprojekt i större skala under KMCHs ledning.

(Fortsättning följer i nästa nyhetsbrev.)

Medlemsfrågan – en påminnelse

Vid årsmötet i våras antogs nya stadgar. Det nya bestod i en ändrad definition av medlemsbegreppet. Tidigare registrerades alla som givit 100 kr eller mer som medlemmar. I de nya stadgarna måste man aktivt ange att man vill vara medlem och betala en medlemsavgift på 100 kr. Då får man rösträtt vid föreningsmöten. I övrigt är det ingen skillnad mellan olika gåvogivare. Alla som vill får del av nyhetsbrev och annan information från KMCH oavsett medlemskap eller inte.

De som önskar vara medlemmar, och inte redan meddelat oss detta, betalar in 100 kr och anger att det är medlemsavgift för 2011 eller anger att av det belopp som de under året redan skänkt till

KMCH så skall 100 kr avse medlemsavgift. Flertalet av de som får detta nyhetsbrev och vill vara medlemmar behöver således endast svara på detta mail eller meddela detta på info@kmchnepal.org. Ange namn och adress på den/de som vill vara medlemmar. Vi önskar självklart att så många som möjligt vill vara medlemmar.

Ekebyhovs slott den 11 februari 2012

Boka lördagen den 11 februari 2012. Den dagen ansvarar Mälaröarnas Konstförening för caféet på Ekebyhovs slott på Ekerö och KMCH har fått ansvar för programmet. Då kommer vi bl.a. att berätta om sommarens resa till Humla och om vår verksamhet i ”Det gömda Himalaya” som Humla kallas. Vi återkommer till denna dag i senare nyhetsbrev.

Vi samlar sten till den nya barnhemsbyggnaden.

Med hälsningar från styrelsen i KMCH Support Group
genom
Hans Alm